

Manifest

Task Force Duurzame Palmolie

*Initiatief ter stimulering van het gebruik van
RSPO-gecertificeerde palmolie in Nederland*

November 2010

Rijswijk

www.taskforceduurzamepalmolie.nl

1. Ambitie

De Nederlandse Task Force Duurzame Palmolie wil een belangrijke bijdrage leveren aan het stimuleren van de productie en het gebruik van duurzaam geproduceerde palmolie en werkt aan het behalen van de volgende doelstelling:

‘Uiterlijk eind 2015 is alle voor de Nederlandse markt bestemde palmolie duurzaam.’

Met ‘duurzame palmolie’ wordt bedoeld dat de palmolie is gecertificeerd volgens de principes en criteria van de RSPO en dat de palmolie wordt verhandeld volgens een van de drie door de RSPO goedgekeurde handelssystemen: ‘segregation’, ‘mass balance’, of ‘book & claim’. Deelnemers aan de Task Force Duurzame Palmolie verbinden zich aan deze doelstelling.

2. Deelnemers

- Bond van Nederlandse Margarine Fabrikanten (BNMF)
- Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL)
- Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI) ¹
- Nederlandse Vereniging Diervoederindustrie (Nevedi)
- Productschap Margarine, Vetten en Oliën (voorzitter en secretariaat)
- Vereniging van Nederlandse Fabrikanten van Eetbare Oliën en Vetten (Vernof)
- Vereniging voor de Aardappelverwerkende Industrie (VAVI)
- Vereniging voor de Bakkerij- en Zoetwarenindustrie (VBZ)
- Algemene Kokswaren- en Snackproducenten Vereniging (AKSV)
(m.i.v. 17.11.2010)

Deze partijen gaan zich inzetten voor het stimuleren van de teelt en het gebruik van duurzaam geproduceerde palmolie en werken aan het behalen van de bovengenoemde ambitie. Zij vertegenwoordigen de in Nederland gevestigde schakels in de palmolieketen, te weten de raffinadeurs van palmolie, de verschillende verwerkers van palmolie en de retail die consumentenproducten aanbiedt waarin palmolie is verwerkt.

Het Initiatief Duurzame Handel (IDH) onderschrijft de ambities van de Task Force Duurzame Palmolie en zal door inzet van expertise en middelen samen met het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties deze ambities helpen realiseren.

Andere partijen zijn welkom om zich aan te sluiten.

¹ In lijn met haar duurzaamheidsagenda werkt de FNLI aan het streefdoel dat in 2015 alle voor de Nederlandse markt bestemde palmolie, duurzaam is.

3. Task Force Duurzame Palmolie

De Task Force Duurzame Palmolie is een samenwerkingsverband van de in Nederland gevestigde schakels in de palmolieketen; de raffinadeurs van palmolie, de verschillende verwerkers van palmolie en de retail die consumentenproducten aanbiedt waarin palmolie verwerkt is. Deze partijen werken samen aan het stimuleren van de productie en het gebruik van duurzaam geproduceerde palmolie. Gezamenlijk spreken zij de ambitie uit om ervoor te zorgen dat uiterlijk eind 2015 alle voor de Nederlandse markt bestemde palmolie duurzaam is. Dit betekent dat de palmolie is geproduceerd en gecertificeerd volgens de principes en criteria van de RSPO en dat de palmolie wordt verkregen volgens een van de drie door de RSPO goedgekeurde handelssystemen: 'segregation', 'mass balance', en 'book & claim'.

Om deze ambitie te realiseren zullen de deelnemers van de Task Force Duurzame Palmolie verschillende activiteiten ondernemen om bedrijven aan te sporen om duurzame palmolie te kopen en te gebruiken. De activiteiten worden per sector uitgewerkt in een jaarlijks actieprogramma. Aan het einde van het jaar worden de resultaten van de Task Force Duurzame Palmolie geïnventariseerd en naar buiten gebracht in de vorm van een rapportage.

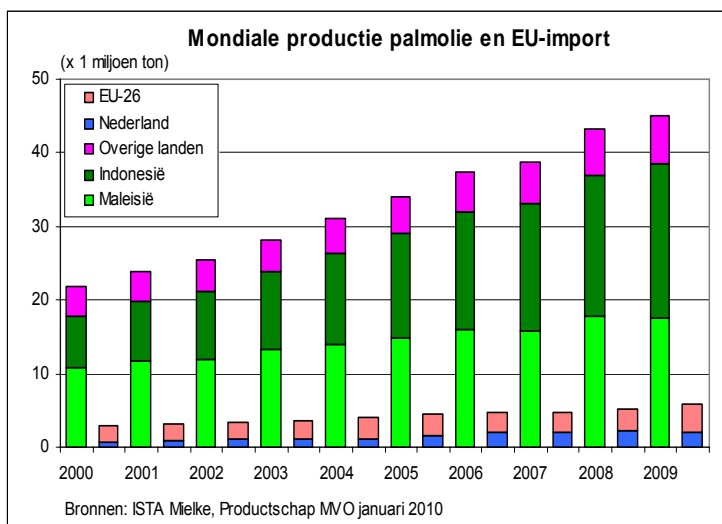
Voorzitterschap en secretariaat van de Task Force Duurzame Palmolie worden gevoerd door het Productschap Margarine, Vetten en Oliën (MVO). MVO behartigt de gemeenschappelijke belangen van alle schakels in de productiekolom van oliën en vetten en is het platform voor producenten, importeurs, verwerkers en afnemers binnen de keten en voor overleg met overheid en maatschappelijke organisaties. Als zodanig zet MVO zich in voor een duurzame ontwikkeling van alsook voor gezondheid en veiligheid in de sector. Het productschap MVO fungeert op die gebieden als kenniscentrum, signaleert ontwikkelingen in maatschappij, wetenschap en markt en ondersteunt de bedrijfsvoering in de sector.

4. Duurzame Palmolie

Plantaardige oliën en vetten worden als natuurlijke grondstoffen in veel producten verwerkt. Palmolie is de meest gebruikte plantaardige olie ter wereld. Zij wordt gebruikt bij de bereiding van diverse levensmiddelen zoals ijs, margarine en koekjes, maar ook bijvoorbeeld in lippenstift, zeep en biodiesel. In levensmiddelen vervult ze de rol van smaakmaker en in food- en nonfood-producten geeft ze tevens de gewenste structuur.

De mondiale vraag naar palmolie stijgt, enerzijds vanwege de toenemende welvaart in landen als China en India, anderzijds vanwege een toenemend gebruik van palmolie als grondstof voor biobrandstoffen. Dit leidt tot een uitbreiding van het oliepalmareaal in de productielanden. De zorg bestaat dat dit in bepaalde gevallen ten koste gaat van het tropisch regenwoud. Ook bestaan er zorgen ten aanzien van arbeidsverhoudingen op plantages en het gebruik van pesticiden.

In totaal wordt er mondiaal ruim 46,6 miljoen ton palmolie geproduceerd. Bijna 90% van deze productie heeft plaats in Indonesië en Maleisië. Bijna 2 miljoen ton hiervan komt Nederland binnen via de havens en wordt in ons land verder verwerkt en/of geëxporteerd. Nederland is daarmee een belangrijke speler.

- De mondiale productie van palmolie bedraagt 46,6 miljoen ton.
- De belangrijkste producenten van palmolie zijn Maleisië en Indonesië.
- De EU importeert 11,6 % van de wereldproductie (5,4 miljoen ton).
- Nederland importeert 4% van de wereldproductie (2 miljoen ton).
- 1,3 Miljoen ton daarvan wordt weer opnieuw geëxporteerd, circa 480.000 ton palmolie is bestemd voor de Nederlandse markt.

De Nederlandse olieverwerkende industrie zet zich in voor het verduurzamen van de mondiale palmolieproductie. Gezien het grote economische en voedingskundige belang van deze handel zoekt zij daarvoor samenwerking met lokale en internationale partijen in de 'Roundtable on Sustainable Palm Oil' (RSPO). In dit internationale platform zijn NGO's (Wereld Natuur Fonds, Oxfam Novib en diverse lokale maatschappelijke organisaties), de palmolie-industrie, de verwerkers, de fabrikanten van voedingsmiddelen, de retail en banken vertegenwoordigd. Met elkaar hebben zij principes en criteria vastgelegd als waarborg voor een goede zorg voor mens, dier en milieu. De partners binnen de RSPO hebben tevens afspraken gemaakt over hoe de certificering moet worden uitgevoerd en hoe de gecertificeerde stromen – eventueel traceerbaar- verhandeld mogen en kunnen worden. Hierbij wordt gewerkt met onafhankelijke geaccrediteerde certificeringinstellingen. Binnen de RSPO zijn tevens richtlijnen opgesteld voor communicatie en voor het gebruik van een 'trade mark'.

RSPO-principes en -criteria voor duurzame palmolie

De RSPO heeft 8 basisprincipes en 39 criteria vastgesteld voor de productie van duurzame palmolie. Een belangrijk criterium is dat nieuwe plantages geen 'primary forest'-gebieden of gebieden met 'High Conservation Values' mogen vervangen. De andere criteria gaan over het respecteren van rechten van lokale bewoners en werknemers, en het in stand houden van de leefomgeving van bedreigde diersoorten. Tevens is er een RSPO-werkgroep opgericht die nadenkt over de vraag hoe binnen de RSPO zou moeten worden omgegaan met het vraagstuk van emissie van broeikasgassen en klimaat.

Voor meer informatie zie www.rspo.org en www.rspo.eu

De ruim 450 leden van de RSPO zijn op dit moment verantwoordelijk voor bijna 50% van de totale productie. Vanaf augustus 2008 zijn de eerste palmolieplantages door onafhankelijke auditors gecertificeerd. Sindsdien is de gecertificeerde capaciteit uitgebreid tot bijna 3,3 miljoen ton duurzame palmolie per jaar.

Duurzame palmolie is daarmee ruimschoots verkrijgbaar op de markt. De verantwoordelijkheid voor het gebruik van duurzame palmolie ligt bij alle schakels in de keten. Met het oprichten van de Task Force Duurzame Palmolie nemen de verschillende schakels in de keten gezamenlijk verantwoordelijkheid door met elkaar te kiezen voor duurzame palmolie. De deelnemers hopen met de samenwerking de transitie naar het verduurzamen van de 'mainstream' markt van palmolie te versnellen.

5. Uitgangspunten & randvoorwaarden

De belangrijkste uitgangspunten van de Task Force zijn:

Partnership

De Task Force Duurzame Palmolie is een partnership. De in de Task Force verenigde ketenpartners werken mét elkaar aan de verduurzaming van de palmolieketen.

Gefaseerde aanpak

De Task Force Duurzame Palmolie spreekt een sterk commitment uit voor de concrete doelstelling om alle palmolie voor de Nederlandse markt te verduurzamen. De Task Force Duurzame Palmolie gaat stapsgewijs werken aan het realiseren van dit doel.

Sectorspecifieke aanpak

De Task Force laat ruimte voor een sectorspecifieke aanpak. Zo is er ruimte voor een bijdrage op maat voor elke sector en iedere deelnemer.

Keuze voor duurzame palmolie

Om de palmolieketen te verduurzamen en om een transitie in gang te zetten naar een 'mainstream' markt voor duurzame palmolie, kiest de Task Force Duurzame Palmolie voor een benadering waarbij het niet gaat om het uitsluiten van palmolie of het bevorderen van het gebruik van palmolie, maar om het kiezen vóór duurzaam geproduceerde palmolie indien palmolie wordt gebruikt.

Transparantie

De Task Force brengt jaarlijks een rapportage uit en geeft daarmee inzicht in de voortgang die is geboekt.

Scope

De Task Force Duurzame Palmolie richt zich op de Nederlandse markt. Dit betekent dat palmolie die wordt geïmporteerd maar, na eventuele bewerking, weer wordt geëxporteerd, buiten beschouwing blijft.

Naast de hiervoor genoemde uitgangspunten zijn er twee belangrijke randvoorwaarden voor het kunnen halen van de geformuleerde ambitie:

Beschikbaarheid

Om de ambitie te kunnen halen is het noodzakelijk dat er voldoende duurzame palmolie verkrijgbaar is.

Aandacht voor kleine gebruikers

Om de doelstelling te kunnen halen is het van belang dat ook kleinere eindverbruikers op een eenvoudige wijze toegang hebben c.q. gebruik kunnen maken van RSPO-gecertificeerde palmolie. De RSPO werkt momenteel aan het vereenvoudigen van het gebruik van de bestaande handelssystemen voor kleinere eindgebruikers. De Task Force onderstreept het belang hiervan.

6. Aanpak

- De Task Force Duurzame Palmolie werkt aan het realiseren van de ambitie om het gebruik van duurzame palmolie op de Nederlandse markt te vergroten.
- De Task Force Duurzame Palmolie werkt aan het vergroten van het draagvlak voor de RSPO.
- De Task Force Duurzame Palmolie vervult de functie van communicatieplatform voor de deelnemers aan de Task Force Duurzame Palmolie. De Task Force informeert bedrijven en organisaties over ontwikkelingen op het gebied van duurzame palmolie. Hierbij kan worden gedacht aan informatie over koop/gebruik duurzame palmolie, claims, actuele ontwikkelingen binnen de RSPO, etc. Tevens biedt de Task Force ruimte voor het uitwisselen van kennis en ervaringen en het bespreken van mogelijke bottlenecks. In nauwe verbondenheid met RSPO- werkgroepen kan naar oplossingen worden gekeken voor knelpunten die zich in de praktijk voordoen bij het kopen of gebruiken van duurzame palmolie.
- Om deze ambitie te realiseren zullen de deelnemers van de Task Force Duurzame Palmolie verschillende activiteiten ondernemen om bedrijven aan te sporen om duurzame palmolie te kopen en te gebruiken. De activiteiten worden per sector uitgewerkt in een jaarlijks actieprogramma. Aan het einde van het jaar worden de resultaten van de Task Force Duurzame Palmolie geïnventariseerd en naar buiten gebracht in de vorm van een rapportage.

7. Actieprogramma

- Deelnemers verplichten zich tot het ontwikkelen van een concreet actieprogramma voor de periode 2011 tot en met 2015. Deelnemers aan de Task Force concretiseren de doelstelling van de Task Force jaarlijks middels een specifiek plan van aanpak (actieprogramma). Het actieprogramma bevat een vertaling van het doel van de Task Force naar een sectordoel en een beschrijving van de activiteiten die zullen worden uitgevoerd om dit doel te realiseren. Jaarlijkse rapportage over de activiteiten is tevens onderdeel van het actieprogramma.
- Het actieplan bevat een beschrijving van activiteiten en initiatieven om bedrijven te stimuleren tot het kiezen voor duurzame palmolie. Hierbij kan gedacht worden aan het verstrekken van informatie en documentatie, het geven van presentaties en/of workshops over hoe duurzame palmolie gekocht kan worden etc.
- Ieder jaar stellen de leden een plan van aanpak op. Deelnemers gebruiken hiervoor het door de Task Force ontwikkelde format.
- Het plan van aanpak moet jaarlijks vóór 31 oktober zijn ingediend.
- Het productschap MVO kan brancheorganisaties en individuele bedrijven ondersteunen bij het helpen opstellen van actieprogramma's aan de hand van het format.

8. Rapportage

- Eens per jaar rapporteren deelnemers van de Task Force over behaalde resultaten. In de rapportage beschrijft de deelnemer welke activiteiten zijn ondernomen (*kwantitatieve monitoring*). Tevens zal worden gemonitord hoeveel duurzame palmolie (of equivalent aan certificaten) er is gekocht en of er is gekozen voor book & claim, mass balance of segregation. Ook wordt gemonitord hoeveel palmolie er in totaal is gekocht dat jaar (*kwantitatieve monitoring*).
- Deelnemers gebruiken voor de rapportage het door de Task Force ontwikkelde format.
- De jaarlijkse rapportage moet uiterlijk 31 maart zijn ingediend.
- De deelnemers aan de Task Force verplichten zich bij deelname tot een nulmeting (onderdeel van de kwantitatieve monitoring) om het huidige verbruik van palmolie in kaart te brengen. Tevens wordt in kaart gebracht welke commitments voor het gebruiken van duurzame palmolie van individuele bedrijven er al bestaan.
- MVO stelt op basis van de verschillende rapportages één gezamenlijke rapportage op waarin de resultaten van de Task Force Duurzame Palmolie worden gebundeld. De kwalitatieve monitoring zal per sector worden gerapporteerd, de kwantitatieve monitoring zal geaggregeerd op het niveau van de totale Task Force gerapporteerd worden (om dubbeltellingen te voorkomen zullen sommige partijen niet op kwantitatief niveau monitoren). Deze rapportage zal publiek worden gemaakt.